

IMPORTANȚA COSTURILOR DE PRODUCȚIE ÎN CONTABILITATE ȘI GESTIUNEA FINANCIARĂ

THE IMPORTANCE OF PRODUCTION COSTS IN ACCOUNTING AND FINANCIAL MANAGEMENT

Autor: Angelina BUZDUGA

Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
angelinabuzduga40@gmail.com

Coordonator științific: Natalia CURAGĂU

Academia de Studii Economice din Moldova
curagau.natalia.zaharia@ase.md
ORCID: 0000-0002-1953-0330

Abstract: Production costs are crucial in both economics and accounting, as they determine pricing, profitability, and market competitiveness. These costs include direct expenses like raw materials and labor, as well as indirect costs such as depreciation and overhead. In economics, understanding production costs helps businesses optimize resource allocation and maximize efficiency. In accounting, accurate cost tracking ensures financial transparency, aids in budgeting, and supports strategic decision-making. Additionally, production costs influence inflation, supply chain stability, and economic growth. Proper cost management enhances profitability, reduces waste, and ensures sustainable business operations, making it a fundamental aspect of financial and economic planning.

Key words: Production costs, Accounting, Financial management, Profit.

JEL: A11, M4, F01, H3

Introducere: Costurile de producție joacă un rol esențial în contabilitate și gestionarea financiară, influențând deciziile economice ale întreprinderilor. Acestea determină prețul final al bunurilor și serviciilor, rentabilitatea afacerii și competitivitatea pe piață. În Republica Moldova, contabilizarea corectă a costurilor de producție este reglementată de Codul Fiscal și standardele contabile naționale, fiind crucială pentru optimizarea resurselor. Prin comparație cu România, se pot observa similitudini și diferențe legislative ce afectează modul de gestionare a costurilor.

Costurile de producție reprezintă suma cheltuielilor necesare pentru realizarea unui produs sau serviciu. În contabilitate, acestea sunt esențiale pentru determinarea eficienței economice și stabilirea strategiilor financiare. Gestionarea corectă a costurilor permite întreprinderilor să rămână competitive și să asigure o utilizare eficientă a resurselor. În acest context, legislația din Republica Moldova stabilește reguli clare pentru evidența și raportarea costurilor, contribuind la o mai bună transparență financiară. Astfel, *metodologia cercetării* folosite este analiza importanței costurilor de producție în contabilitate și în economia Republicii Moldova, prin comparare aplicării acestora în România.

Conținutul de bază: Conform Codului Fiscal al Republicii Moldova, costurile de producție resurse exprimate valoric și consumate pentru fabricația produselor/prestarea serviciilor.[1]. Acestea sunt împărțite în:

- *Costuri directe* – costuri care pot fi atribuite unui anumit obiect de calculație în mod direct fără calcule intermediare. [1].
- *Costuri indirecte de producție* – costuri legate de gestiunea și deservirea subdiviziunilor de producție ale entității.[1].

Scurt istoric al contabilității costurilor:

Contabilitatea costurilor își are originile în secolul al XIX-lea, odată cu dezvoltarea industriei și necesitatea de a analiza eficiența fabricilor. Inițial, evidența costurilor era folosită pentru a determina cheltuielile aferente fiecărei unități de producție, dar, odată cu progresul tehnologic, metodele de calcul s-au diversificat. [2] Astăzi, standardele internaționale de contabilitate stabilesc reguli precise pentru înregistrarea și analiza costurilor de producție.

În contabilitate, costurile de producție sunt împărțite în mai multe categorii, precum costuri directe și costuri indirecte. O gestionare eficientă a acestor costuri ajută la maximizarea profitului și reducerea pierderilor. Comparativ, în Republica Moldova și România, contabilitatea costurilor de producție urmează principii similare, dar există unele diferențe legislative. De exemplu:

Tabelul 1. cu privire la unele diferențe legislative în contabilitatea costurilor de producție

Aspect	Republica Moldova	România
1.Reglementare	Codul Fiscal al RM	Codul Fiscal al RO
2.TVA aplicabil	8% cota redusă	9% cota redusă
3.Contabilitatea de gestiune	Obligatorie pentru entități mari	Flexibila în funcție de entitate

Sursă: Siteul oficial- COD FISCAL AL REPUBLICII MOLDOVA, COD FISCAL AL ROMÂNIEI

Gestionarea eficientă a costurilor implică strategii precum optimizarea lanțului de aprovizionare, utilizarea tehnologiilor moderne și analiza permanentă a cheltuielilor. În acest sens, standardele internaționale de contabilitate oferă ghidaje pentru asigurarea unei evidențe clare și precise.

Un aspect esențial în gestionarea costurilor de producție este identificarea pragului de rentabilitate. Acesta reprezintă punctul în care veniturile acoperă integral costurile fixe și variabile, iar orice vânzare suplimentară generează profit. În Republica Moldova, acest calcul este important pentru întreprinderile mici și mijlocii, unde marjele de profit sunt mai reduse. O analiză atentă a costurilor poate ajuta la stabilirea unui preț competitiv pe piață și la evitarea pierderilor financiare.

În Republica Moldova, legislația în domeniul contabilității și gestiunii financiare impune întreprinderilor să respecte un sistem contabil bine structurat, bazat pe Standardele Naționale de Contabilitate (SNC) și reglementările fiscale. SNC stabilește metodologia de recunoaștere și înregistrare a costurilor, iar companiile trebuie să își raporteze situațiile financiare în conformitate cu aceste norme. O provocare majoră pentru întreprinderile din Republica Moldova este necesitatea de a ține o evidență contabilă detaliată pentru a justifica deducerea cheltuielilor și calculul impozitului pe profit, conform Codului Fiscal (art. 24).[3]

Un alt aspect important este influența costurilor asupra prețului de piață. În Moldova, companiile din sectoare strategice, precum industria alimentară și agricolă, trebuie să ia în calcul fluctuațiile prețurilor materiilor prime și să își ajusteze costurile de producție pentru a rămâne competitive. Lipsa unor scheme fiscale avantajoase pentru reducerea poverii fiscale asupra producției limitează capacitatea firmelor de a face investiții semnificative în optimizarea costurilor.[4]

În România, sistemul contabil privind costurile de producție urmează atât reglementările naționale, cât și standardele europene. Contabilitatea de gestiune este mai flexibilă, iar întreprinderile pot adopta metode diverse de calcul al costurilor, cum ar fi metoda costurilor standard, costurile pe activități (ABC) sau metoda direct costing. Această flexibilitate permite firmelor românești să își adapteze mai bine structura costurilor în funcție de necesități economice specifice.

Un alt aspect de diferențiere este nivelul de detaliere al raportărilor financiare. În România, companiile mari trebuie să respecte Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), ceea ce oferă o imagine mai transparentă a costurilor de producție. În Republica Moldova, deși SNC asigură o raportare standardizată, nu toate entitățile sunt obligate să adopte IFRS, ceea ce poate duce la diferențe în analiza și comparabilitatea datelor financiare.[3]

De asemenea, în România, politicile fiscale și schemele de sprijin guvernamental influențează gestionarea costurilor de producție. Subvențiile și facilitățile fiscale pentru anumite sectoare, cum ar fi agricultura sau industria IT, permit întreprinderilor să reducă din costurile de producție și să devină mai competitive pe piață. În schimb, în Republica Moldova, sprijinul guvernamental pentru reducerea costurilor de producție este mai limitat, ceea ce impune firmelor o planificare financiară mai riguroasă.

Concluzie. Costurile de producție reprezintă un element-cheie în contabilitate și gestionarea financiară, având un impact direct asupra rentabilității afacerilor. În Republica Moldova, reglementările fiscale și contabile stabilesc un cadru clar pentru evidența acestora, permițând întreprinderilor să adopte practici eficiente. Comparativ cu România, există asemănări în structura contabilă, dar și diferențe privind reglementările fiscale și sistemele de raportare. O gestionare eficientă a acestora permite optimizarea resurselor, reducerea risipei și asigurarea sustenabilității afacerilor. În contabilitate, costurile de producție contribuie la transparența financiară, planificarea bugetară și luarea deciziilor strategice. Înțelegerea și controlul costurilor de producție sunt fundamentale pentru orice afacere sau economie națională, asigurând o dezvoltare echilibrată și durabilă.

Referințe bibliografice

1. Indicații metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor, p. 5
2. Biroul Național de Statistică
3. Codul Fiscal al Republicii Moldova , art.24
4. Reglementările contabile conform cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 1.802/2014